

نظامی گنجوی

خمسہ

آذربایجان تورکجه سینده

خلاصہ ائدن، فارسجادان

تو، جہیہ و شعر دن نثره

چئویره ن:

یوسنا، حسی اعظمی

۱۳۹۶

نظامی گنجوی

خمسه

الیاس بن یوسف نظامی

مترجم: یوسف حسنی اعظمی

امور هنری: کارگاه نشر نظامی

صفحه‌آرا: کارگاه نشر نظامی

مشخصات ظاهری: ۱۹۹ ص، رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۴۴-۳-۴

ناشر: انتشارات حکیم نظامی گنجه‌ای

امور چاپ: تهران، مشکین

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۶

تیراژ: ۱۰۰۰

انتشارات حکیم نظامی گنجه‌ای

تبریز، اول خیابان طابانی، ساختمان نورافرا، طبقه ۳

آدرس الکترونیک: Nezami.Pub@gmail.com

همراه: ۰۹۳۶۲۰۷۵۰۲۰۰ ۱۴۸۶۰۶۶۱۶

حق چاپ برای نویسندگان محفوظ می‌باشد

سرشناسه: نظامی، الیاس بن یوسف، ۹۵۳۰ - ۹۶۱۴ ق. www.Nezami-Ganjavi.com

عنوان و نام پدیدآور: نظامی گنجوی / الیاس بن یوسف نظامی؛ مترجم یوسف حسنی اعظمی.

مشخصات نشر: تبریز: انتشارات حکیم نظامی گنجه‌ای، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۱۹۹ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۵۴۴-۳-۴

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: فارسی-ترکی آذربایجانی

موضوع: شعر فارسی - قرن ۶ ق.

موضوع: ۱۲th century - Persian poetry

موضوع: شعر فارسی - قرن ۶ ق. - ترجمه شده به ترکی آذربایجانی

موضوع: Persian poetry - ۱۲th century - Translations into Azerbaijani

شناسه افزوده: حسنی اعظمی، یوسف، ۱۳۴۷ - مترجم

رده بندی کنگره: پ ۱۳۹۶ PIR51۳۰

رده بندی دیویی: ۸۵۱/۲۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۸۲۰۳۴۱

فهرست

۱۳	باش سۆز
۱۵	سیرلر خزینه‌سی
۱۵	اؤن سۆز
۱۷	سۆز: باشلانغیجی
۱۹	بیرینجی مناجات
۱۹	پروگرامین سیاست و قهرینده
۱۹	ایکینجی مناجات
۱۹	پروردگارین غفور و رحیم
۲۰	رسول اکرم (صلی اللہ علیہ وسلم)
۲۰	معراج حاققیندا
۲۱	بیرینجی نعت
۲۱	ایکینجی نعت
۲۲	اوچونجو نعت
۲۲	دۆردونجو نعت
۲۳	ملک فخرالدین داوود اوغلو بهرام شاهین مدینه
۲۴	بیرینجی مقالت
۲۴	آدمین یارانماسی حاققیندا
۲۵	اومیدسین پادشاه و اونون باغیشلانماسی داستانی
۲۶	ایکینجی مقالت: عدالت و اینصافی گۆزله‌مک
۲۷	نوشیروان ایله وزیرینین حنکایه‌سی
۲۸	اوچونجو مقالت
۲۸	عالمین حادثه‌لری حاققیندا
۲۹	سلیمان ایله اکینچی نین حنکایه‌سی
۳۰	دۆردونجو مقالت
۳۰	رعیته قایغی گۆستریمک حاققیندا
۳۱	قاری نین سولطان سنجر ایله حنکایه‌سی
۳۲	بشینجی مقالت
۳۲	قوجالیغین وصفی حاققیندا
۳۳	کریم کسن قوجانین داستانی
۳۴	آلتینجی مقالت
۳۴	وارلیغین اعتباری حاققیندا

۳۵	ایت، اوچو و تولکونون داستانی
۳۶	یئددینجی مقال
۳۶	انسانلارین حیوانلاردان فضیلتلی اولماسی حاققیندا
۳۷	فریدون ایله آهو داستانی
۳۸	سککیزینجی مقال
۳۸	یارانیش حاققیندا
۳۹	منیوه ساتان ایله تولکونون حنکایهسی
۴۰	دوققوزونجو مقال
۴۰	اوجا همتملی اولماق حاققیندا
۴۱	تۆب، رزان، اهدین حنکایهسی
۴۲	ارنجه، حالت
۴۲	آخرامانین علامتلی
۴۳	عیسی بن حنکایهسی
۴۴	اون بیرینجی مقال
۴۴	دونیانین وفاسیر یغو، فقیندا
۴۵	اورک گوزوا ایله باخان موبان حنکایهسی
۴۶	اون ایکینجی مقال
۴۶	بو تورپاق منزیلدن و داعلا شماق حاققیندا
۴۷	بیر - بیر ایله چکیشن ایکی حنکایهسی
۴۸	اون اوچونجو مقال
۴۸	دونیانین ملامتینده
۴۹	حاجی ایله صوفی نین حنکایهسی
۵۰	اون دوردونجو مقال
۵۰	غافیل اولماغین ملامتی حاققیندا
۵۱	ظالم پادشاه ایله دوز دانیشان کیشی نین حنکایهسی
۵۲	اون بشینجی مقال
۵۲	پاخیللارین ملامتی حاققیندا
۵۳	گنج شاهزاده ایله قوجا دوشمنلرین حنکایهسی
۵۴	اون آلتینجی مقال
۵۴	جلد اولماق حاققیندا
۵۵	یارالانمیش اوشاغین حنکایهسی
۵۶	اون یئددینجی مقال
۵۶	پرستیش و اعتکاف حاققیندا

- ۵۷ پیر ایله مریدین خنکایه‌سی
 ۵۸ اون سککیزینچی مقالت
 ۵۸ ایکی اوزلولرین ملامتی حاققیندا
 ۵۹ جمشیدایله بیر سیر صاحبی نین خنکایه‌سی
 ۶۰ اون دو ققوزونجو مقالت
 ۶۰ آخر تی قارشیلایاق حاققیندا
 ۶۱ هارن ال شیدین دللک ایله خنکایه‌سی
 ۶۲ ایگ مینجی مقالت
 ۶۲ معاصر دؤور، آملار، نین اوتانمازلیغی حاققیندا
 ۶۳ بولبول ایلا شاهین خنکایه‌سی
 ۶۴ کیتابین تاماملاسی حاققیندا
 ۶۵ خسرو و شیرین
 ۶۵ اؤن سؤز
 ۶۷ آلاهیین آدی ایله
 ۶۷ خسرو و شیرین
 ۶۷ آلاهیین بیرلیگی، توحید حاققیندا
 ۶۷ یارادیلشی درک اتمک حاققیندا
 ۶۷ رحمت طلب اتمک
 ۶۷ رسول اکرم (ص) - ین نعتینده
 ۶۸ کیتابین یازیلماسی حاققیندا
 ۶۸ کیتابین ترتیبی حاققیندا
 ۶۸ عشق حاققیندا
 ۶۸ خسرو و شیرین داستانی نین باشلانغیجی
 ۶۹ خسرونون چمنلیکده عیشرتی و هوزرموزون جزا و نرهمه‌سی
 ۷۰ شاپورون شیرین و شبدیزدن دانشماسی
 ۷۱ شاپورون ارمنه گنتمه‌سی و شیرینی ایسته‌مه‌سی
 ۷۱ شیرینین منهین بانونون یانیندان قاچیب مداینه گنتمه‌سی
 ۷۲ شیرینین خسرونون سارایینا چاتماسی
 ۷۲ خسرونون ارمن مولکونه چاتیب منهین بانونو گورمه‌سی
 ۷۳ شاپورون بیر داها شیرینین آردینجا گنتمه‌سی
 ۷۴ خسرونون آتا اولوموندن خبر توتماسی
 ۷۴ خسرونون بهرام چوبین دن قاچماسی
 ۷۵ خسرونون بهراملا محاریبه‌سی و بهرامین قاچماسی

- ۷۵ منھین بانونون شیرینه وصیت انتمه‌سی
- ۷۶ بهرام چوبین‌ین اولوموندن خسرو پرویزین خبر توتماسی
- ۷۷ فرهادین عشقی‌نین باشلانغیجی
- ۷۸ خسرو ایله فرهادین دنییشمه‌سی
- ۷۹ فرهادین داغ یازماسی و ناله انتمه‌سی
- ۷۹ شیرینین بیستون داغینا گنتمه‌سی و آتی‌نین تلف اولماسی
- ۸۰ شیرینین فرهادین گۆروشونه گنتمه‌سیندن
- ۸۰ خسرو پرویزین خبردار اولماسی
- ۸۰ م‌یم‌ین اولمو
- ۸۱ خسرو‌ن مجلیس آچماسی و ماتم‌دن قورتولماسی
- ۸۱ حسن شگری ایسته‌مک اوچون ایصفاهانا گنتمه‌سی
- ۸۲ خسرون اووا گنتمک باهانا سیله شیرینین
- ۸۲ قصریه ساری گنتمه‌سی
- ۸۲ خسرونور شیرین گۆرمه‌سی و اونونلا دانیشماسی
- ۸۲ شیرینین خسرووا راب و رمه‌سی
- ۸۳ خسرون گنتمه‌سیندن سونرا شیرینین پشیمان اولماسی
- ۸۴ خسرونون یوخوسو و شاه‌ین بهرام‌ن نوپوزماسی
- ۸۴ خسرونون اوولاقدا مجلیس آچماسی
- ۸۶ شیرینین خسرووا اؤیود و نرمه‌سی عدالت یله
- ۸۶ علمه دقت چکمه‌سی
- ۸۶ شیرویه‌نین صیفتی و خسرونون ایشی‌نین سونو
- ۸۸ خسرو و شیرین داستانین نین نتیجه‌سی
- ۸۸ اوغلو محمد اؤیود - نصیحت و نریز
- ۸۸ خسرو پرویزین اسلام پیغمبرینی یوخودا گۆرمه‌سی
- ۸۹ اسلام پیغمبرینین خسرو پرویزه مکتوب یازماسی
- ۸۹ پیغمبرین معراجی
- ۹۰ نصیحت و کیتابین سونو
- ۹۱ لیلی و معجون
- ۹۱ اؤن سۆز
- ۹۳ پیغمبرین معراجی
- ۹۳ کیتابین یازیلما سنین سببی
- ۹۴ اوغلو محمد نیظامی‌یه نصیحت
- ۹۵ داستانین باشلانغیجی

- ۹۶ مجنونون آتاسی نین لئیلی یه انلجی گنتمهسی
- ۹۷ آتاین مجنونو کعبه اتورینه آپارماسی
- ۹۷ مجنونون آتاسینین لئیلی قبیله سینین قصدیندن خبر توتماسی
- ۹۸ آتاین مجنونو نصیحت و نر مهسی
- ۹۸ لئیلی نین احوالاتی
- ۹۸ نوفل ن مجنونلا تانیش اولماسی
- ۱۰۰ آتاند نیلم ننی ابن سلاما و نر مهسی
- ۱۰۰ آتاین مجنونون گؤزوشونه گنتمهسی
- ۱۰۲ لئیلی نین مجنونو کتوب گؤنדרمهسی
- ۱۰۳ مجنونون دایسی ساسام عامری نین مجنونو گؤرمگه گلمهسی
- ۱۰۴ لئیلی نین مجنونو گؤرمگه گلمهسی
- ۱۰۴ لئیلی نین اری ابن ارمین اولومو
- ۱۰۵ پاییزین گلمهسی و لئیلی نین اولومو
- ۱۰۶ لئیلی نین اولومونده مجنونور نه اتمهسی و اولمهسی
- ۱۰۹ یئددی گؤزل
- ۱۰۹ اؤن سؤز
- ۱۱۱ باشلانغیج
- ۱۱۱ پیغمبرین مدحی
- ۱۱۱ پیغمبرین معراجی
- ۱۱۱ کیتابین یازیلماسی سببی
- ۱۱۲ بهرامین داستانین نین باشلانغیجی
- ۱۱۳ خوورنقین تعریفی و نعمانین گؤزدن ایتمهسی
- ۱۱۵ بهرامین اژدهانی اولدورمهسی و خزینه تاپماسی
- ۱۱۵ بهرامین خوورنقده یئددی گؤزلین شکلیلینی گؤرمهسی
- ۱۱۶ بهرامین آتاسینین اولوموندن خبر توتماسی
- ۱۱۷ ایرانلیلارین بهراما مکتوب یازماسی
- ۱۱۷ بهرامین ایرانلیلارا جاوابی
- ۱۱۹ بهرامین آتاسی ینرینه تاختا اگلمهسی
- ۱۲۰ بهرامین اؤز کنیزی ایله ماجراسی
- ۱۲۳ چین خاقانی نین قوشون چکیب بهرام گورایله محاریبه اتمهسی
- ۱۲۴ بهرامین یئددی اقلیمین شاهلارینین قیزلارینی ایسته مهسی
- ۱۲۵ بهرامین قیش مجلسی نین تعریفی و یئددی گؤنبد تیکدیرمهسی
- یکشنبه گونو بهرامین ساری گونبد گنتمهسی

- ۱۲۹ و ايکينجی اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
دوشنبه گۆنو بهرامين ياشيل گۆنبده گنتمەسى
- ۱۳۱ و اوچونجو اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
سه شنبه گۆنو بهرامين قيرميزى گۆنبده گنتمەسى
- ۱۳۳ و دوردونجو اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
بهرامين چرشنبه گۆنو فيروزه رنگلى گۆنبده گنتمەسى
- ۱۳۶ و بشينجی اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
ماهانين افسانەسى
- ۱۳۶ پنجشنبه گۆنو بهرامين صندل رنگلى گۆنبده گنتمەسى
و آلتىنچى اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
- ۱۴۰ سەككىزىنچى اقليم پادشاهی قيزينين حنکايه سؤيله مەسى
و يەتتىنچى اقليم پادشاهی قيزينين اونا حنکايه سؤيله مەسى
- ۱۴۴ حنکايه
چين خاقانين ايکينچى کره بهرامين اوزرينه قوشون چکەمەسى
- ۱۴۷ و بهرامين بوندان خەلىفە مەسى
بهرامين ظالم وزيرى اۆلدۈرتمەسى
- ۱۵۰ بهرامين ايشى نين سونو و اغا دايى مەسى
اسکندرنامە
- ۱۵۰ شرف نامە
اؤن سۆز
- ۱۵۳ مناجات
داستانين باشلانغيچى
- ۱۵۵ اسکندرين تاختا چيخماسى
اسکندرين زنجيلرله محاريبەسى
- ۱۵۶ اسکندرين غلبه ايله محاريبەدن قايتماسى
دارانين اسکندردن خراج ايستەمەسى
- ۱۵۷ دارانين اسکندرايله محاريبە حاضيرلاشماسى
دارانين اسکندره محاريبەسى
- ۱۶۱ اسکندرين دارا يثربنه تاختا چيخماسى
اسکندرين ايران آتشکده لرینی داغيتماسى
- ۱۶۲ اسکندرين دارانين قيزى رۇوشنک ايله انولنمەسى
اسکندرين شاهليق تاختيندا اوتورماسى
- ۱۶۳ اسکندرين مغربه سارى گنتمەسى و کعبەنى زيارت انتمەسى
- ۱۶۴

- ۱۶۹ بردع شاهي نوشابه‌نين داستاني
- ۱۷۱ اسکندرين البرز داغينا گنمه‌سي
- ۱۷۲ اسکندرين دريند فالاسيني آلماسي
- ۱۷۴ اسکندرين ري و خراسانا گنمه‌سي
- ۱۷۴ اسکندرين هينديستانا گنمه‌سي
- ۱۷۵ اسکندرين هينديستاندان چينه گنمه‌سي
- ۱۷۸ اسکندرين نقاشلارينين ياريسي
- ۱۷۹ اسکندرين چيندن قايتماسي
- ۱۷۹ اسکندرين ديس لک‌سینه چاتماسي
- ۱۸۱ اسکندرين ديرليک سويو آختارماسي افسانه‌سي
- اسکندرقامه
- ۱۸۵ اقبال‌نامه
- ۱۸۷ مناجات
- ۱۸۷ اسلام پيغمبرينين نعتي
- ۱۸۷ کيتابين يازيلماسي نين سببي
- ۱۸۷ کيتابين باشلانماسي
- ۱۸۸ اسکندر نه اوچون ذوالقرنين آدلانديريليپ
- ۱۸۹ اسکندرايله عاغيللي چوبان داستاني
- ۱۹۱ آرشيميدنس ايله چينلي کنيزين حنکايه‌سي
- ۱۹۲ قبيطلی ماريه‌نين حنکايه‌سي
- ۱۹۲ فاغير چورکچينين حنکايه‌سي و اونون وارلانماسي
- ۱۹۳ افلاطونون چالغي آلتی قايرماسي
- ۱۹۴ اوزوک و چوبان حنکايه‌سي
- ۱۹۵ اسکندرايله سقراطين احوالاتي
- ۱۹۶ ارسطونون نصيحت نامه‌سي
- ۱۹۶ افلاطونون نصيحت نامه‌سي
- ۱۹۷ سقراطين نصيحت نامه‌سي
- ۱۹۷ اسکندرين وصيتي
- ۱۹۸ آتامسيتين وفاتيندا اسکندروسون ناله ائتمه‌سي

باش سۆز

من گوزومو آچيب اوزومو انيان گوندن اعتباراً، اوزومو انليمه، خالقېما، آنادېلى و ادبىياتىمىز بىر مېنى گوزلېكلر عالمينه بورجلو بېلمېشم. بونا گۆره ده راديو-تلويزىيە ۲۵ ايللىك خدمتېمىن بويوندا، ايداره وظيفه لرى ايله برابر خالقېما بىر جوقويىنە يىتتىرمگىن آراسىندا بىر تهر موازنتى قوروماغا و ايكى وظيفىنى عىنە زاماندا چىگىنيمه آلىب داشىماغا چالشمېشام. ايداره ايشىرىندىن ازاد اولوب تقاعده چىخماغىم بلکە ده منە بۇيوک بىر نعمت اولدى. بىر گۆزل گۆنلرى اوزومه بۇيوک غنىمت بېلىپ ايللرله آرزولادىغىم يىللار گۆمگە و ايسته دىكلرىمى يازماغا باشلادىم.

آنا دىلېمىزه سادە دىلدە گراممر يازماغى اوزومه بورج سانىب بو ايشى ده يىرنە يىتتىردىم^۱. اوندان سونرا، اوز شعرلرىمى سھمانا سالىب «اورک سۆزلرىم» آدى آلتىندا چاپ انتدېرىپ يادىم. ھىمىن مدتدە بۇيوک نظامى يە درىن حۇرمىتم و او بۇيوک شاعىرىن ادبىياتدا اولان

۱. دىنور زبان ترمې آذربايجانى يە زبان سادە

یوکسک مؤوقعیینه گۆره، خمه اثرینی شعردن نثره و فارسجادان
تورکجهیه چنویریب خلاصه لشدیرمگی قارشیا مقصد قویدوم. ایندی
آلاها شوکر اندیرم کی، بو بویوک و دگرلی ایشین عهدہ سیندن گله
بیلمیشم.

الینیزده اولان بو کیتاب ساده و نثر دلی ایله سیز عزیز اوخوجولارا
تدییم اولونور. بلکه اونو اوخویوب بویوک نظامی نسن گؤزل
دریاسیله یاخیندان تانیس اولاق. نظامی گنجه ای نشریاتیندا چالیشان
عزیز دوستلاریم جناب راستی و جناب خانی-یه صرف انتدیکلری
امگه گؤز، منتظر بق اندیب ایستکلی حیات یولداشیم خدیجه
خانیم حکمه، پنا بون یاخشیلیقلاری و منه شرایط یاراتماسینا
گۆره درین تشکر لیمی بایریرم.

یا حق
یوسف حسنی اعظمی
تبر آیی ۱۳۹۶
تبریز